

**Martfű Város Önkormányzata
belső ellenőrzésének
2025. JANUÁR 1 – 2029. DECEMBER 31.
közötti időszakra szóló**

STRATÉGIAI ELLENŐRZÉSI TERVE

Bevezetés

A Stratégiai ellenőrzési terv készítésének kötelezettségét a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011.(XII.31.) sz. Kormányrendelet (Bkr.) az alábbiak szerint szabályozza:

29. § (1) Az ellenőrzési munka megtervezéséhez a belső ellenőrzési vezető kockázatelemzés alapján – az államháztartásért felelős miniszter által közölt módszertani útmutató figyelembevételével – stratégiai ellenőrzési tervet és éves ellenőrzési tervet készít, amelyeket a költségvetési szerv vezetője hagy jóvá.

30. § (1a) Az Áht. 3. § (3) bekezdésében meghatározott, az államháztartás önkormányzati alrendszerébe tartozó költségvetési szervnél, társulásnál, valamint a térségi fejlesztési tanácsnál öt évente, a helyi önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat képviselő-testületének alakuló ülését követő öt hónapon belül a belső ellenőrzési vezető stratégiai ellenőrzési tervet készít az (1) bekezdés a)–f) pontjában meghatározott tartalommal, amelyet a képviselő-testület az alakuló ülést követő év február 28-áig hagy jóvá.

Fenti előírásoknak megfelelően az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 70. § (1) bekezdésére alapozva, a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről és belső kontrollrendszeréről rendelkező Bkr. alapján Martfű Város Önkormányzata belső ellenőrzésre vonatkozó stratégiai terve kerül meghatározásra. A belső ellenőrzési stratégiai terv nem konkrét ellenőrzési programokat tartalmaz, a belső ellenőrzés átfogó céljaira, a folyamatok kockázataira és a belső ellenőrzés fejlesztésének irányára, prioritásaira vonatkozó megállapításokat, összegzéseket fogalmaz meg. Hosszú távra határozza meg a belső ellenőrzés céljait, valamint tevékenységének és fejlesztésének irányait. A rendelkezésre álló információk rendszerezése és a kockázatelemzés révén lehetővé válik az erőforrások optimális tervezése és elosztása, illetve az ellenőrzési célkitűzések hatékonyabb meghatározása. A stratégiai terv hozzájárul a belső ellenőrzés és ezáltal az Önkormányzat céljainak eléréséhez, eredményességéhez.

A stratégiai terv

- hosszú távra határozza meg a belső ellenőrzés célját, valamint tevékenységének és fejlesztésének irányait;
- segít abban, hogy a belső ellenőrzés céljának megvalósítását ne a meglévő feltételek korlátozzák, hanem megtalálja annak a módját, hogy a célok eléréséhez szükséges feltételeket előre átgondoltan megteremtse;
- a rendelkezésre álló információk rendszerezése és a kockázatelemzés révén lehetővé válik az erőforrások optimális tervezése és elosztása, illetve az ellenőrzési célkitűzések hatékonyabb meghatározása;

- a stratégiai terv hozzájárul a belső ellenőrzés – és általa a költségvetési szerv – céljainak eléréséhez, eredményességéhez;
- a stratégiai terv lehetővé teszi a belső ellenőrzés tevékenységének, céljának jobb megértését a költségvetési szerv számára;
- a stratégiai terv képezi az alapját az éves ellenőrzési tervnek.

Martfű Város Önkormányzatának alapvető célja, hogy biztosítsa a település működőképességét az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatában meghatározott kötelező és önként vállalt feladatok ellátásához szükséges források megteremtésével.

Martfű Város Önkormányzatának stratégiai feladatait alapvetően:

- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény és Martfű Város Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzata
- az Möt. alapján meghatározott kötelezően ellátandó, helyi közszolgáltatások körében teljesítendő, önként vállalt feladatai,
- a fenntartói körébe tartozó intézmények által ellátott feladatok összetétele, nagysága,
- az elérendő célkitűzések,
- a vezetői elvárások,
- és az önkormányzat gazdasági programja

határozza meg.

A belső ellenőrzés általános stratégiai célja, hogy hozzájáruljon az Önkormányzat által kitűzött stratégiai célok eléréséhez, melyek a gazdasági programban és a különböző koncepciókban kerültek megfogalmazásra. A belső ellenőrzés szerezzon érvényt annak a követelménynek, hogy objektíven ellenőrző és tanácsadó tevékenységével növelje az önkormányzat és a hivatal, az intézményrendszer, a gazdasági társaságok és társulások működésének eredményességét. Ennek érdekében az ellenőrzések szakmai megalapozottságával, a megfogalmazott ajánlásokkal, tanácsokkal és információkkal adjon támogatást az ellenőrzött szervezetek által meghatározott célok megvalósításához.

A Martfű Város Önkormányzatának kockázatelemzésen alapuló stratégiai ellenőrzési terve összhangban a szervezet hosszú távú célkitűzéseivel magában foglalja a belső ellenőrzés stratégiai céljait, az ellenőrzés által vizsgálni kívánt területeket, szervezeti egységeket, a belső kontrollrendszer értékelését, a kockázati tényezőket és azok értékelését, a belső ellenőrzés fejlesztési tervét.

A belső ellenőrzés, mint a jegyző megbízásából működő külső szolgáltató, tevékenységét az alábbi szabályozások figyelembevételével végzi:

Jogszabályok:

- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.)
- az államháztartásról szóló 2011. év CXCV. törvény (Áht.)
- az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 368/2011.(XII.31.) sz. Korm. rendelet (Ávr.)
- a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011.(XII.31.) sz. Korm. rendelet (Bkr.)
- a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló XX. törvény a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről (Htv.)
- az önkormányzat helyi rendeletei
- egyéb, pénzügyi, gazdálkodási tevékenységet érintő jogszabályok.

Szabályzatok:

- az ellenőrzött szervezetek SzMSz-e,
- belső szabályzatok,
- Belső Ellenőrzési Kézikönyv

Szakmai előírások:

- Globális Belső Ellenőrzési Normák
- Belső Ellenőrzési Charta
- Etikai Kódex
- az egyes ellenőrzésekre vonatkozó módszertani útmutatók

Az ellenőrzési munka sajátos területeire vonatkozó stratégiai célok, és az azt biztosító legfontosabb feladatok az alábbiak:

1. Az önkormányzat hosszú távú célkitűzései és az azzal összhangban lévő belső ellenőrzési stratégiai célok

1.1. Az Önkormányzat célkitűzései

- az ügyfelek elégedettségének fokozása,
- az intézmény gazdasági stabilitásának fenntartása,
- a feladatellátás minőségének nemzetközi normákhoz való igazítása,
- a folyamatok hatékonyságának fokozása
- eredményes és jövőbe mutató humán erőforrás gazdálkodás megvalósítása
- a minőségirányítási-, szervezeti- és működési rendszer folyamatos fejlesztése
- az etikus, ügyfélközpontú feladatellátás színvonalának folyamatos javítása
- kimagasló szakmai ismeretekkel és tapasztalatokkal rendelkező, úgy saját, mint kapcsolódó belső, illetve külső területek munkájával szemben igényes munkatársak alkalmazása
- a képzés és továbbképzés ösztönzése
- a minőségi munka elismerése
- az erőforrások optimális kihasználása
- a strukturális feltételrendszer tervezett, az ügyfelek és a társadalom igényeihez alakuló fejlesztése
- a modern informatika által támogatott információs rendszer működtetése.

1.2. A belső ellenőrzés stratégiai céljai

A belső ellenőrzés általános stratégiai célja, hogy hozzájáruljon az önkormányzat által kitűzött, a minőségpolitikában megfogalmazott stratégiai célok eléréséhez.

Az önkormányzat hosszú távú célkitűzéseit elősegítő belső ellenőrzési hosszú távú célkitűzések és stratégiai célok az alábbiak:

- a gazdálkodással kapcsolatos feladatok szabályszerűségének biztosítása a működőképesség és pénzügyi egyensúly megteremtése érdekében,
- vizsgálni és értékelni a pénzügyi irányítási és ellenőrzési rendszerek működésének gazdaságosságát, hatékonyságát és eredményességét,
- a pénzügyi egyensúlyi helyzetet befolyásoló döntésekkel kapcsolatos feltárt kockázati tényezők elemzése,
- a feladatok gazdaságos, hatékony és eredményes ellátásának meg-
alapozása,
- vizsgálni a rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodást, a va-
gyon megóvását és gyarapítását, valamint az elszámolások megbíz-
hatóságát,
- a belső kontrollrendszer értékelését,
- az önkormányzat bevételei között jelentős állami támogatás igénylése
és elszámolása szabályszerűségének biztosítása,
- a pénzügyi és számviteli rendszer szabályozottságának ellenőrzése,
figyelemmel a jogszabályi változásokra,
- ajánlásokat, javaslatokat megfogalmazni a kockázati tényezők, hiá-
nyosságok megszüntetése, kiküszöbölése vagy csökkentése, vala-
mint a szabálytalanságok megelőzése, illetve feltárása érdekében,
- szabályszerűségi, pénzügyi, rendszer- és teljesítmény ellenőrzések,
valamint informatikai rendszerellenőrzések,
- belső kontrollrendszer működésének és hatékonyságának vizsgálata,
- a korábbi ellenőrzések által feltárt hiányosságok, javaslatok haszno-
sulásának kontrollja
- magas kockázatú rendszerek, folyamatok ellenőrzése éves ciklusok-
ban, illetve lehetőség szerint,
- közepes kockázatú rendszerek, folyamatok ellenőrzése 3 éves ciklu-
sokban, illetve lehetőség szerint,
- alacsony kockázatú rendszerek, folyamatok ellenőrzése 5 éves ciklu-
sokban, illetve lehetőség szerint
- az önkormányzat gazdaságos, hatékony és eredményes feladatellá-
tásának elősegítése,

- az önkormányzat működésének, gazdálkodásának helyzetéről megfelelő áttekintés nyújtása,
- az adott szervezeti egység keretein belül racionális feladatellátást szorgalmazása,
- a rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodás vizsgálata,
- ajánlások és javaslatok megfogalmazása a kockázati tényezők, hiányosságok megszüntetése, kiküszöbölése vagy csökkentése, valamint a szabálytalanságok megelőzése, feltárása érdekében,
- a külső és belső ellenőrzések javaslatai alapján megtett intézkedések nyomon követése,
- kockázatelemzésen alapuló éves ellenőrzési terv kidolgozása.

2. A belső kontrollrendszer értékelése

A belső kontrollrendszer az Államháztartásról szóló törvény. 69 §-ában meghatározott rendszer, amely a kockázatok kezelésére és a tárgyilagos bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamatrendszer. A belső kontrollrendszer működtetésének célja, hogy Martfű Város Önkormányzata

- a tevékenységét szabályszerűen, gazdaságosan, hatékonyan és eredményesen végezze;
- teljesítse az elszámolási kötelezettségeket;
- megvédje az erőforrásait a veszteségektől, károktól és a nem rendeltetésszerű használatától.

A költségvetési szerv vezetője felelős a belső kontrollrendszer keretében – a szervezet minden szintjén érvényesülő – megfelelő

- a) kontrollkörnyezetet,
- b) integrált kockázatkezelési rendszer,
- c) kontrolltevékenységek,
- d) információs és kommunikációs rendszer, és
- e) nyomon követési rendszer (monitoring)

kialakításáért, működéséért és fejlesztéséért.

A Bkr. 8. §-a a belső ellenőrzés feladataként határozza meg a belső kontrollrendszerek jogszabályoknak és szabályzatoknak való megfelelő kiépítésének, továbbá a belső kontrollrendszerek gazdaságos, hatékony és eredményes működésének elemzését, vizsgálatát, értékelését.

A belső ellenőrzés az önkormányzat céljainak elérése érdekében az önkormányzat szervezeti egységeinél a soros ellenőrzések alkalmával elemzi, vizsgálja és értékeli a kockázatkezelési, (pénzügyi) irányítási és kontroll eljárások működését, beleértve a folyamatba épített, valamint a vezető ellenőrzést is.

3. A kockázati tényezők és értékelésük

A stratégiai terv kialakításakor figyelembe vett kockázati elemek az alábbiak:

- a gazdasági, jogi és szabályozási, politikai környezet változása,
- a szervezet, a működés összetettsége,
- a számviteli rendszerek megbízhatósága,
- a szabályozottság naprakészsége,
- a megfelelő munkaerő ellátottság hiánya,
- az információáramlás és információnyújtás hiányosságai,
- a dolgozók képzettsége, gyakorlottsága és hozzáértése,
- az általános külső és belső ellenőrzési környezet,
- a működési környezet kockázatai,
- az önkormányzat eladósodottsága

Az önkormányzatra ható kockázatok a következők:

- A jogszabályi változások figyelmen kívül hagyása, a helyi szabályozások hiánya.
- A költségvetésben betervezett bevételek elmaradása, előre nem tervezett kiadások felmerülése, forráshiányból adódó kockázat.
- Nem megfelelő információáramlás a szervezeten belül.
- A nem megfelelő dokumentáltság.

- A gazdálkodás tárgyi feltételeinek hiánya.
- A dolgozók képzettségének és gyakorlatának hiánya.
- Szakmai dolgozók létszámhiánya.

Az Önkormányzat tevékenységének döntő részét a kötelezően ellátandó állami feladatok ellátása teszi ki, ezért bevételeit a változó piaci árviszonyok szinte alig befolyásolják. Csupán a beszerzéseknél érzékelik a versenyhelyzet árakra gyakorolt hatását, amit bizonyos mértékig ki lehet védeni, élni lehet alkalmanként a kínálati piac lehetőségeivel, árajánlatok bekérése és közbeszerzési eljárások lefolytatása révén.

A szakmai feladatellátásban jelent kockázatot a nem megfelelő szakdolgozói létszám.

A rendszeresen elvégzett ellenőrzésekkel az intézményi gazdálkodásban és annak dokumentáltságában rejlő kockázatok csökkenthetők.

A kockázatkezelés feladat- és hatáskörét külön szabályzatban, munkaköri leírásokban, vezetői utasításokban kell szabályozni.

A kockázatelemzési folyamat lépései:

1. A tevékenységek és fő folyamatok, valamint ezen belül a folyamatok meghatározása (amelyeket a kockázatok szempontjából meg kell vizsgálni)
2. Valószínűség meghatározása: 1-5-ig terjedő skálán, ahol az adott kockázat bekövetkezésének valószínűsége 1=ritka, 2=valószínűtlen, 3=lehetséges, 4=valószínű, 5=szinte bizonyos.
3. Hatás meghatározása: 1-5-ig terjedő skálán, ahol 1=kevésbé lényeges, 5=döntő befolyással bír.

Az értékelése eredményeként az összesített átlagok alapján az 1-2,5 intervallumba eső tényezők kockázata alacsony, a 2,01-3,5 érték között közepes és 3,51 fölött magas. (1. sz. melléklet)

4. A belső ellenőrzésre vonatkozó fejlesztési terv

Martfű Város Önkormányzata a belső ellenőrzési tevékenységet külső szolgáltató megbízásával, egy fő belső ellenőrrel látja el, így a belső ellenőrzési vezető feladatait is a megbízási szerződéssel foglalkoztatott belső ellenőr látja el.

A külső szolgáltató kiválasztásakor minden esetben figyelemmel kell lenni a Bkr. 24.§ -ban előírt általános és szakmai követelményekre. A stratégiai

terv időszakában a külső szakértő önállóan biztosítja a folyamatos továbbképzését, szakmai konzultációkon való részvételét, ezek időtartama nem terheli a belső ellenőrzési tevékenység időkeretét és kapacitását.

A belső ellenőrzési tevékenységet végzőkre vonatkozó fejlesztések célja, hogy a belső ellenőr képzettsége és szakmai gyakorlata kielégítse az ellenőrzési tevékenységgel szemben támasztott szakmai és etikai követelményeket. Az ellenőrrel szemben elvárás az irányító szerv és a minisztérium által szervezett továbbképzéseken való részvétel is. Martfű Város Önkormányzatánál és intézményeinél, valamint a Polgármesteri Hivatal szervezeti egységeinél a helyszíni ellenőrzésekhez, illetve az ellenőr helyszíni munkavégzéséhez szükséges tárgyi feltételek biztosítottak.

5. A belső ellenőrzés tárgyi és információs igénye

Az ellenőrzött szervezeti egységek kötelesek a helyszíni ellenőrzések alkalmával az ellenőrök számára megfelelő munkakörülményeket biztosítani (Bkr. 28. § e) bekezdés).

A belső ellenőrök munkavégzésének további tárgyi és információs feltételei biztosításáról a jegyző (irodahelyiség, internet hozzáférés stb.), illetve státuszából fakadóan a külső szolgáltató önállóan gondoskodik.

6. Az ellenőrzés által vizsgálandó területek

A tervezés során a vizsgálandó területek meghatározásánál a vonatkozó jogszabályi előírásokon felül figyelembe kell venni a szervezet struktúrájában vagy tevékenységében bekövetkező változásokat is.

Elsődleges szempont az ellenőrzés működtetését illetően, hogy biztosítsa az önkormányzat rendelkezésére álló források szabályszerű, szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.

A kockázatelemzés alapján meghatározott prioritási területek az alábbiak:

- a szabályozottság aktualizálása és érvényesülése a gyakorlatban,
- az operatív gazdálkodás szabályainak betartása,
- az állami támogatások igénylése és elszámolása jogszabályi előírásoknak való megfelelése,
- az eladósodottság mértékének alakulása, okainak feltárása
- a pénzügyi-gazdasági ellenőrzések által feltárt hiányosságok megszüntetése, felszámolása érdekében megtett intézkedések végrehajtását ellenőrizni kell,

- a belső kontrollrendszer működtetéséhez előírt belső szabályzatok meglétének, tartalmának ellenőrzése,
- a pénzügyi irányítási és ellenőrzési rendszer működésének értékelése.

Martfű Város Önkormányzata belső ellenőrzésének kiemelten kezelt területei:

- a szabályozottság aktualizálása és érvényesülése a gyakorlatban,
- az operatív gazdálkodás szabályainak betartása,
- a gazdálkodási szempontból lényeges hatású feladatok, területek ellenőrzése,
- a költségvetési év eredményeként keletkezett maradvány vizsgálata, az összetevők keletkezésének elemzése,
- külső ellenőrzések megállapításait követő intézkedések eredményességének vizsgálata,
- a pénzkezelés ellenőrzése,
- a költségek és ráfordítások teljesítésének ellenőrzése
- a beszámoló alátámasztottságának vizsgálata.

Martfű, 2025. január 10.

Készítette:

Jóváhagyta:

Hartyányiné Mérei Judit
belső ellenőrzési vezető

Szász Éva
jegyző